

»Saj ne pozabim nikdar blagoslova božjega, ki ga ljubi Bog dan na dan kar siplje na najino družino in na najino delovanje. Sama sva za delo — glej, pa se lahko preživimo in preskrbimo vse potrebno sebi in otročičem. Sreča pri vsakem podjetju in nikake nesreče skozi celo leto. Ali ni to posebno varstvo božje?«

»Da, Bog je uslišal najine prošnje in izpolnil vse najine želje, ki sva jih lani to noč izročila njegovi dobroti in usmiljenju. Tudi letos hočemo pričeti novo leto z molitvijo. Prva beseda, ki jo izpregovori naša družinica v novem letu, bodi molitev; prva jed, ki jo hočemo zaužiti v novem letu, naj bode kruh nebeški, in prvi denar, ki ga damo iz rok, naj bo miloščina.«

»Toda pazimo,« rekó mati, »da se ne zamotimo prvi trenotek novega leta. Vsak čas ima biti polnoč.«

Vsi se ozrejo na uro — — še par trenutkov.

»Odpri hitro okno, da slišimo posvečeni glas zvona!« pripomnijo mati. Oče odpro okno. Vse napeto čaka prvega udarca — Lojzek sledi malemu kazalcu na uri, ki mu jo je podaril birmanski boter. Tudi Jožek in Jožica držita prstka in čakata polnočnega udarca.

»Bimbam — bimbam — bimbam — bimbam — bom . . .«

Dobrinovi padejo na kolena in molijo: »Oče naš, kateri si v nebesih . . .«

Ferd. Gregorec.

Zimski večer.

(Václav Kosmák — Jožef Gruden.)

Pri Breznikovih gori petrolejeva svetilka na mizi in meče jasno, prijazno svetlobo po sobi. Za mizo sedita Breznikova mati s Koširjevko, pa šivata. Večkrat prihajata ena k drugi v vas, zlasti če ni nujnega dela in ni mož doma, pa ne zaradi opravljanja in lenobe, ampak da bi se zaupno kakor dve sestri pomenili, si potožili in se posvetovali. Nikdar ne paseta lenobe; vselej prinese ena k drugi kakšno šivanje ali pletenje.

Danes sedita obe za mizo pa šivata. Breznikovo najmanjše dete Jožek spi v zibelki. Koširjeva mati je prinesla s seboj tudi najmlajšo deklico Reško in si jo je položila na posteljo. Druga dva otroka je že dela spat doma, — dedek ju varuje. Privedla pa je s seboj le desetletnega Karlčka in osemletno Márico. Igrata se pri peči z Breznikovo Cilko in Franckom vred. Cilka je enake starosti s Karlčkom, Francek pa z Márico. Starejša hodita že v drugi razred, mlajša pa šele v prvega. Starejša dajeta mlajšima lahke računske naloge. Ko so se tega naveličali, je rekel Karlček:

»Počakajte, dal vam bom uganke. Kdor jo najprej ugame, sede na klop, drugi bodo sedeli na tleh.«

»Alo, uganke!« so zavriskali drugi.

»Pa samo lahke dajaj, da bosta ta tukaj mogla uganiti,« je rekla Cilka, pa pokazala na manjša.

»Prav. Dajal bom uganki samo o rečeh, ki so v sobi,« je privolil v to Karlček. »No, torej pozor, kaj je to:

Brez noge, štiri roge,
semkaj gre, tjakaj gre,
pa nikamor ne pride.

Kaj je to?«

Márica, modrooka deklica, z lasmi, svetlimi kakor lan, se je zamišljeno zagledala. Francek, kodroglavi, črnooki deček, je od veselja planil pokoncu in vzdignil roko kakor v šoli.

»Že vem.«

»Tak povej.«

»To so duri.«

»Dobro. Sedi torej na klop.« Deček je sedel ponosno kakor kralj in je od veselja začel zvoniti z nogama.

»Duri?« se je začudila Márica.

»No, seveda,« ji je razlagala Cilka. »Kaj ne veš? Duri nimajo nobene noge, a štiri rožičke — dva zgoraj, dva pa spodaj,« ji je kazala z roko, »in zmeraj se zapirajo in odpirajo — vrte se sem, vrte se tja — in vendar se z mesta ne ganejo.«

»Aha!« je zasvetila Márici radost v očeh: »Že vem. Ta je lepa.«

»Lepa, lepa,« ji je pritrdila Cilka. »Zdaj bom pa zopet jaz eno zastavila. — Kaj je to:

Štiri noge, dve stopali,
duše nima, dušo nosi.

Kaj je to?«

Vsi so premišljali, tudi sam Karlček, ali nihče je ni mogel uganiti.

»Aha!« je tlesnila Cilka z rokama. »Nihče je ne more uganiti. Ti, Karlček, tudi ne?«

Karlček je kislo nagrbančil čelo.

»To je zibelka,« je rekla Cilka. »Štiri noge ima, pa dve stopali — dva tečaja. Sama nima duše, a nosi dete z dušico. — Ali jo razumete?«

»Kaj bi je ne?« je zamrmral Karlček. »No, stoj, zdaj bom dal zopet jaz tebi uganko. Kaj je to:

Majhna hiša, stene — les,
v njej vse polno je koles,
a na strehi je zvonček.«

»O, jej!« se je zasmejala Cilka, »ta je lahka. To je ura. — Francek, sedi na tla, pojdem na klop zopet jaz. A pozor, kaj je to:

Vsa bajtica gori,
pa vendar ne zgori.«

»To je pipa,« je Karlček rekel ponosno. »Zlezi dol, pusti mene na klop.

»Jaz bi tudi rada kaj uganila,« je prosila Márica.
»Karlček, daj ji kakšno lahko,« je pripomnila Cilka.
»No, bom. — Kaj je to:

Sedi dedek na strehi,
kadi, pa ne kreše.«

Vsi so gledali na Márico. Ta se je naenkrat zasmejala, pa z rokama zaploskala: »To je dimnik!«

»Dobro!« jo je pohvalil Karlček. »Na, sedi.« —

Materi sta poslušali in se zadovoljno smejali.

»Poslušajte, vi večji,« je dejala Koširjeva mati, dala vam bom tudi jaz uganke:

Stoji mi kolček, tam stoji,
na njem mu bučica čepi,
na buči gosta šumica,
pod šumo sta dve jezerci,
pod tema sta dve svečici,
pod njima mlinski kameni,
pod temi dvoje grabljice
in spodaj sta dve palčici,
pod tema so stopničice,
pod njimi črna zemljica.

Kaj je to?«

Otroci so strmeli vanjo, in Koširjeva mati jim je uganke rešila:

»To je človek. — Torej poslušajte! Človeško telo stoji kakor kolec.

Na njem glava — bučica —«

»Aha!« je Cilka od veselja poskočila in stopila k sami botrici.

»Na glavi so lasje — šumica. Pod šumico jezerci.«

»Oči!« je vzkliknil Karlček.

»Pod jezerci svečici.«

»Nos!« je zavpil mali Francek, pa sešel po nosku.

»Pod svečicama mlinski kameni,« je razlagala Koširjeva mati.

»Ham, ham, zobje,« se je nasmejala Márica.

»Pod mlinskimi kameni grabljice — roke; pod grabljicami palčici.«

»Noge,« je modroval Karlček.

»Pod njimi — stopničice in pod stopali —«

»Črna zemljica,« je pristavila Cilka sama. »Botrica, ta je lepa! To me morate naučiti!«

»Te bom, dušica, pa še več. Ali nocoj je že osem ura, pojdemo v imenu božjem spat.«

»Prav pravite,« ji je pritegnila Breznikova mati.

Koširjeva mati je vzela malo Rezko, otroci so poljubili botrici roko, voščili so si lahko noč, pa se razšli v sveti ljubezni.

